

Pelastakaa Lasten lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi toimeentulotuen tarpeellisen suuruisten asumismenojen määrästä annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n ja liitteen muuttamisesta

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/15009/2024

Luonnoksessa ehdotettujen muutosten mukaan Kansaneläkelaitos tekisi sosiaali- ja terveysministeriölle esityksen asetuksen liitteessä säädettyjen asumismenojen rajojen tarkistamiseksi vuosittain toukokuun loppuun mennessä ja tarvittaessa muulloinkin. Voimassa olevassa asetuksessa määräaika on toukokuun sijasta lokakuussa. Liitteessä säädettäisiin perustoimeentulotuessa hyväksyttävien asumismenojen kuntakohtaiset rajat vuodelle 2025.

Pelastakaa Lapset kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi toimeentulotuen tarpeellisen suuruisten asumismenojen määrästä annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n ja liitteen muuttamisesta.

Pelastakaa Lapset ei näe huomautettavaa asumismenojen rajojen tarkastamisen ajankohtamuutoksessa lokakuulta toukokuun loppuun.

Asetuksen liitteessä säädettävä perustoimeentulotuessa hyväksyttävien asumismenojen kuntakohtaisten rajojen nosto tietyissä kunnissa on oikeansuuntainen. Toimenpide koskee kuitenkin vain tietyissä kunnissa asuvia ihmisiä. Se on myös luonteeltaan pistemäinen kokonaisuudessa, jossa heikennyksiä sosiaaliturvaan ja ihmisten toimeentuloon tehdään samanaikaisesti usealta suunnalta. On ongelmallista, mikäli ihmiset joutuvat liian korkeiden asumiskustannusten vuoksi muuttamaan muualle, missä työllistymismahdollisuudet ovat heikommat. Tämä ei edistä toivottua työllisyyden kasvua. Esimerkiksi Helsingin kaupungin asunnot Oy (Heka) on nostanut vuokria useampaan otteeseen, mikä vaikeuttaa etenkin pienituloisten mahdollisuuksia selvittää vuokranmaksusta.

Pienituloisten lapsiperheiden osalta haluamme huomauttaa, että perheiden asumisen turvaa ja pysyvyyttä heikentävät asumiskustannuksiin liittyvät huolet ja vaikeudet, muuttamisen uhka tai jatkuva muuttaminen. Asumisen haasteet voivat heijastua laajemminkin lasten ja perheiden hyvinvoinnin kokemuksiin sekä lasten arkeen, oppimiseen, harrastuksiin ja sosiaaliseen elämään. Seurauksena voi olla lapsen kehityksen kannalta haitallisia turvattomuuden ja epävakauden tunteita, mikä heikentää YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen artiklan 6 mukaista lapsen oikeutta kasvaa ja kehittyä.,

Lisäksi esitämme huolestamme lapsiperheiden hyvinvoinnin ja lapsen oikeuksien toteutumiselle, mihin laajamittaiset sosiaaliturvan muutokset vaikuttavat. Kun perheiden toimeentuloa heikennetään, vähenee YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen artiklan 18 mukainen valtion tuki vanhempien kasvatustehtävään ja artiklan 26 mukainen lapsen oikeus sosiaaliturvaan heikentyy.

Peräänkuulutamme johdonmukaista päätöksentekoa, jossa huolehditaan yhteis- ja lapsivaikutusten arvioinnista. Nyt nämä vaikutusarviointit puuttuvat kokonaan.

Lisätietoja:

Aino Sarkia
Erityisasiantuntija
Aino.sarkia@pelastakaalapset.fi
+358 50 575 0289